

το μου καὶ μὲ τὸ κεφάλι ωρά. Ἡ μελαχροινούλα κοιμόταν ἀκόμα ωθειά. Σηκώθηκα, ντύθηκα κι' ἐτοιμαζόμουν νὰ τὴν ξυπνήσω γιὰ νὰ τῆς πῶ «ἀντίο», δταν, καθὼς ἔθαζα τὸ καπέλο μου στὸν καθρέφτη, πρόσεξα δίπλα του ἔνα μικρὸ κάδρο, μὲ μιὰ φωτογραφία ἀνθρώπου στρατιωτικοῦ. Πλησιάζω καὶ τὶ θλέπω; Τὸν χωροφύλακα τοῦ Ρουέμ, ξεσκυψωτο. καθισμένο σὲ μιὰ καρέκλα, μὲ τ' ἀραιὰ μαλλιά του, μὲ τὶς μεντάγιες καὶ μὲ τὰ κορδόνια του!... Τὸν γνώρισα μὲ τὸ πρώτο... Μποροῦσα νὰ μὴ τὸν γνώρισω, ἀφοῦ τὸν ἔθλεπα τόσες ὥρες ἐκεῖ κάτω πεσμένο στὸ χῶμα, μέσα στὸ αἷμα του!... «Ἐμεινα ἔρερός. Μοῦ φάνηκε πῶς μέσα μου ἔνα χέρι μούσφιγγε τὴν καρδιά!... Τὶ ἦθελ' ἐκεῖ τὸ πορτραΐτο αὐτούνοῦ τοῦ δυστυχισμένου; Τὶ νὰ τὸν εἶχε τάχα ἡ παραστρατημένη μελαχροινούλα!... Σὰν ἀπάντησοι σ' αὐτὴ μου τὴν βουθὴ ἔρωτησι, ἀκούω ἔξαφνα πίσω μου τὴ μικρὴ, που εἶχε στὸ ἀναμεταξὺ ξυπνήσει, νὰ μοῦ λέη μὲ μιὰ φωνὴ θλιψμένη: «Τὸ πορτραΐτο τοῦ μπαμπά μου κυττᾶς;» Κόκκαλο ἔγω! Eίχα περάσει τὴ νύχτα μου μὲ τὴν κόρη τοῦ ἀνθρώπου ποὺ σκότωσα!...

«Ταράχτηκα... ζαλίστηκα! Μοῦρθε στὴν ἀρχὴ νὰ τὸ ωάλω στὰ πόδια. Ἀλλὰ τὰ γόνατά μου ἥσαν λυμένα. «Ἐπειτα κρατήθηκα κι' ἀπὸ μιὰ λύπη γιὰ κεῖνο τὸ δύστυχο πλάσμα. Ανακαθισμένη στὸ κρεβάτι ἡ μικρὴ, πῆρε μ' ἔνα υφός ντροπαλὸ τὴν καμιζόλα τῆς ἀπὸ τὴν καρέκλα, γιὰ νὰ σκεπάσῃ μ' αὐτὴ τὰ γυμνά τῆς μπράτσα. Ήταν πολὺ μικρούλα, ίσαμε δεκαοχτώ χρόνων καὶ μὲ ὅλη τῆς τὴν παραλυμένη ζωὴ, ἔδειχνε ἔνα πρόσωπο πολὺ νόστιμο καὶ φρέσκο, κάτω ἀπὸ τ' ἀνακατωμένα μαῦρα μαλλιά τῆς. Καὶ μ' ἐκύτταζε μ' ἔνα ἀθῶ ὅλεμα, μ' ἔνα ὅλεμα μικροῦ παιδιοῦ!...

«Μὲ δυσκολία στεκόμουν δρθιος. Κάθησα κοντά τῆς καὶ τῆς ἔδειξα μὲ τὸ δάχτυλο τὸ πορτραΐτο.

» — Λοιπὸν εἶνε πατέρας σας αὐτός; τὴ ρώτησα.

» Κι' ἐκείνη μοῦ διηγήθηκε τότε μὲ δακρυσμένα μάτια τὶς δυστυχίες τῆς:

» Ναί, πατέρας τῆς ἥταν, ἔνας χρυσός πατέρας. Εἶχε χηρέψει πολὺ γρήγορα καὶ δὲν εἶχε τίποτ' ἄλλο στὸν κόσμο παρ' αὐτὴ μονάχα, τὴ Βιργινίτσα του, που τὴ λάτρευε. «Ω! «Αν δὲν τὸν σκότωναν στὸ Ρουέμ, ἐκείνοι οἱ θρωματαστάτες τῆς Κομμούνας, θὰ εἶνει τίμιο κορίτσι ἡ Βιργινίτσα!... Ήταν τόσο εύτυχισμένη τότε!... Ἀλλὰ τὶ νὰ σου κάνῃ; «Ωρφάνεψε δεκεπέντε χρόνων μόλις καὶ χωρὶς πεντάρα... Μπῆκε μαθήτρια σὲ μιὰ μακρυνὴ συγγενῆ τῆς, κορσεδοῦ στὸ Σαίν-Ντενύς κι' ἐκεῖ μέσα, δλες, δασκάλα καὶ κορίτσια ἥσαν τοῦ σκοινοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ. Ἡ κακὴ συναναστροφὴ καὶ τὰ κακὰ παραδείγματα, γρήγορα τὴν ἔσπερωδαν κι' αὐτὴν στὸν κακὸ δρόμο. Δύο χρόνια εἶχε μείνει μαζύ μὲ τὸν πρώτο φίλο τῆς, ὑπάλληλο κάποιου ύπουργείου. Αὐτὸς ὅμως ὑστερα τὴν παρατῆσε γιὰ νὰ παντρευτῇ... Στὸ τέλος, δὲν ἥταν παρά κάνα-δυό μῆνες που ἡ πεῖνα τὴν ἔρριξε στοὺς δρόμους!... Καὶ τὸ δυστυχίας που ἡ πεῖνα τὴν ἔρριξε στοὺς δρόμους!... Καὶ τὸ δυστυχίας που ἡ πεῖνα τὴν ἔρριξε στοὺς δρόμους!... Καὶ τὸ δυστυχίας που ἡ πεῖνα τὴν ἔρριξε στοὺς δρόμους!...

» Καθὼς μοῦ μιλοῦσε, μιὰ ιδέα καρφώθηκε στὸ κεφάλι μου: νὰ γιατρέψω ἔγω ὁ ἴδιος τὸ κακὸ ποιῶ μου. Καὶ γιὰ νὰ γίνη αὐτὸς, δὲν ἥταν παρά ἔνας μονάχα τρόπος: Νὰ τὴν πάρω μαζύ μου, νὰ γίνω προστάτης τῆς.

» Η Βιργινία κατοικοῦσε σ' ἔνα ἐπιπλωμένο δωμάτιο καὶ δὲν εἶχε τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὸ φουστανάκι που φοροῦσε. «Ἐγὼ εἶχα μερικὰ φευτοέπιπλα ἀπὸ κάτι μικροοικονομίες μου. Δὲν σκέφθηκα πολλὴ ὅρα. Τὴν πῆρα μαζύ μου... Αὐτὸς σᾶς φαίνεται βέβαια παράξενο: ἔνας φονῆς νὰ παίρνη ἔρωμένη του τὴν κόρη τοῦ σκοτωμένου!

» Αλλὰ ωὰ φορὰ εἶνα που εἶχα μείνει μαζύ της ὅλη τὴ νύ-

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΜΑΣ

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΕ Ο ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΣΥΖΥΓΟΣ;...

(Τὶ ἀπαντοῦν αἱ δεσποινίδες;

ΠΓ'

«Τὸσον ἐπιτυχοῦσα ἔρευνα μας περὶ τοῦ «Ιδανικοῦ συζύγου» τελειώνει. Κράτησε ἄλλωστε ὀρκετούς μῆνας. Δημοσιεύμενης ἦδη τὰς τελειωταῖς ἐπιστολάς τῶν ἀναγνωστρῶν μας. «Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν αὐτῶν ἡ περισσότερες ἦσαν κακογραμμένες καὶ ἀσυντάκτως διατυπωμένες. Δημοσιεύμενης ὁ στόσος περιληφτίν των γιὰ νὰ μὴ μείνῃ καμμία τῶν ἐπιστολογράφων δυσαρεστημένη. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν καὶ τῶν τελευταίων αὐτῶν ἐπιστολῶν θὰ γίνη ἡ διανομὴ τῶν βραβείων, σύμπτων μὲ δυσαρεστηθῆ τὸ «Μπουκέτο».

«Η δις Ν. Β. (Κερατέα—Αττικῆς), θεωρεῖ ὅτι ὁ ιδανικὸς σύζυγος γιὰ κάθε γυναῖκα ἔξαρταται ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἴδια καὶ ἀπὸ τὴν ἀγάπη μὲ τὴν ὁποία θὰ τὸν περιβάλλῃ. Καὶ ὁ πιὸ δύστροπος χαρακτήρας, δταν βρῆ καλὴ καὶ ἀφωσιωμένη γυναῖκα, θὰ γίνη ἀσφαλῶς εύτυχης μαζύ της. — «Η «ΠΝΟΗ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ» (χωρίον Δάφνες—Κρήτης), θεωρεῖ ως ιδανικὸν σύζυγον τὸν ἄνδρα ποὺ συγκεντρώνει, μαζύ μὲ τὴ σωματικὴ του ὁμορφιὰ καὶ τὸ ἀπαραίτητα γιὰ ἔνα σύζυγο ψυχικὰ χαρίσματα καὶ ιδίως τὴν ἀφοσίωσί του, στὴν οἰκογενειακὴ ζωὴ. — «Η «ΑΓΝΗ ΧΩΡΙΑΤΟΠΟΥΛΑ Κ.» (χωρίον Δάφνες—Κρήτης), θεωρεῖ ως ιδανικὸν σύζυγον τὸν ἄνδρα ποὺ θὰ ἔχῃ καλὴν ύγειαν, καὶ πολλὲς ἀρετὲς ψυχικικὲς καὶ ιδίως λεπτὰ αἰσθήματα καὶ τρυφερότητα πρὸς τὴ γυναῖκα του. — «Η «ΑΦΕΛΗΣ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ» (Αθῆναι) θεωρεῖ ως ιδανικὸν σύζυγον τὸν ἄνδρα ὁ δόποιος συγκεντρώνει περισσότερη ώμορφιὰ στὴν ψυχὴ παρὰ στὸ σῶμα, τὸν σεμνὸν, τὸν ἔργατικὸν, τὸν καλὸ οἰκογενειαρχη. — «Η δις «ΞΑΝΘΟΥΛΑ» (Άμαλιάς) ἀπαντᾶ: «Λατρευτό μου «Μπουκέτο». Ιδανικὸς σύζυγος γιὰ μένα εἶνε ἐκείνος ποὺ θὰ ταιριάζῃ μαζύ μου στὴν ἔωτερη έμφάνισι καὶ θὰ βρίσκεται στὸ ιδιο κοινωνικὸ ἐπίπεδο μὲ μένα. «Οσον ἀφορᾶ γιὰ τὰ ἐλαττώματα του, δὲν μ' ἔνδιαφέρουν καθόλου, διότι ἔχω πεποίθησι στὸν ἔαυτό μου, ὅτι θὰ τὸν μεταπλάσω δπως θέλω ἔγω.» — «Η δις ΑΓΓΕΛΙΚΗ Β. ΒΕΛΑΙΡΙΟΥ (Αθῆναι — Συνοικισμὸς Καισαριανῆς), θεωρεῖ ως ιδανικὸν σύζυγον ἔνα νέον δειλὸν, μὲ εὐγενικὰ αἰσθήματα καὶ ἀγνὴ καρδιά, καὶ στὴν ἔμφανισι ψηλὸ μὲ καστανὰ μαλλιά καὶ μάτια δινειροπόλα. — «Η δις «ΜΙΑ ΑΓΝΩΣΤΟΣ» (Άργος-στόλιον), θεωρεῖ ως ιδανικὸν σύζυγον: «ἔνα νέο, φτωχό, ἀργατικὸ καὶ τίμιο παλληκάρι,

· Εκείνη μοῦ διηγήθηκε μὲ δακρυσμένα μάτια τὶς δυστυχίες της.

ποὺ θ' ἀγαπήσῃ ἀληθινὰ τὴ γυναῖκα του καὶ θ' ἀφοσιωθῇ στὴν οἰκογενειακὴ ζωὴ ποὺ θὰ δημιουργήσῃ.» — «Η δις «ΜΙΑ Π.» (Χανιά), θεωρεῖ ως ιδανικὸν σύζυγον «ἔνα νέον μορφωμένον, εὐγενή, μὲ λεπτὰ αἰσθήματα καὶ μὲ ψυχὴ γεμάτη καλωσύνη». ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Συνέχεια.

χτα. «Ἐπειτα, ὅχι, δὲν ἥμουν φονῆς!... Τὸν χωροφύλακα τὸν σκότωσα γιὰ νὰ γλυτώσω τὴ ζωὴ μου...»

» Ο πόλεμος βλέπεις εἶνε πόλεμος!... Καὶ στὸ ὑστερο θάκανα νὰ χαρῆ ἡ ψυχὴ του μὲ τὸ νὰ γλυτώσω τὴν κόρη του ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ κακοῦ. Καὶ τὸ κατάφερα, παιδιά μου. Τὴν ξανακαμα μιὰ φρόνιμη, μιὰ νοικοκυρὰ καὶ προκομένη γυναικουλα καὶ σὲ λίγο καιρό τὴ στεφανωθῆκα — μπορῶ νὰ σᾶς τὸ πῶ τῷ ποὺ ἔχει πεθάνει — γιατὶ αὐτὴ ἥτινη κυρὰ Μαζέ, ποὺ τὴν ἀγαπήσατε καὶ τὴν ἔχτιμήσατε ὅλοι καὶ ποὺ ἔγω τὴν κλαίω διυδχρόνια τώρα!...

» «Ε, λοιπὸν, παλληκάρια μου! Είμαι πάντα ἔνας πιστός ρεπουμπλικάνος, δπως καὶ πρῶτα. Καταλαβαίνετε δμως βέβαια τώρα γιατὶ δὲν θὰ βρεθῶ κοντά σας, ἀν ξαναγίνη ποτὲ πάλι ενας έμφύλιος πόλεμος...»

FRANCOIS COPPEE